

AAN NAFVA

BETREFT 17 september

Lezing: Ontdek het geheim achter iconische straatfotografie – en verbeter je eigen werk

Straatfotografie is een boeiend en vrij genre binnen de fotografie. Als straatfotograaf kies je zelf je onderwerp, je standpunt én je moment – zonder opdrachtgever, zonder vaste opdracht. Je beweegt je door de openbare ruimte, altijd op zoek naar beelden waarin mensen of hun sporen centraal staan. Die vrijheid maakt straatfotografie uniek en persoonlijk.

Sinds de jaren '50 hebben talloze fotografen binnen dit genre hun stempel gedrukt. Namen als Robert Frank, William Klein, Saul Leiter en Ed van der Elsken zijn inmiddels legendarisch. Maar wat maakt hun werk nu zo bijzonder? Wat onderscheidt hen van anderen?

Met die vragen begon ik een onderzoek. Ik analyseerde (bijna) alle monografieën van (straat-)fotografen vanaf WO2 tot heden. Deze fotoboeken zijn zorgvuldig samengesteld door de fotografen zelf – en daarmee een uitstekende bron om te begrijpen hoe zij naar hun werk kijken, en hoe ze willen dat jij het ziet.

In het begin voelde het alsof ik naar hiërogliefen keek: wat is belangrijk, waar moet je op letten? Maar na verloop van tijd begonnen patronen zich af te tekenen. Die patronen vormden de basis voor zes stijlkenmerken die samen het fotografisch handschrift bepalen.

Wat leverde dit onderzoek op?

- Elke straatfotograaf blijkt te herkennen aan een unieke combinatie van zes stijlkenmerken.
- Bekende fotografen onderscheiden zich doordat ze op één of meer van deze kenmerken iets nieuws toevoegden aan de fotografische beeldtaal.

- Door bewust te werken met deze stijlkenmerken, kun je jouw eigen fotografisch handschrift versterken.

Een treffende metafoor is een mengpaneel met zes schuiven. Door de verhouding tussen deze schuiven te veranderen, ontstaat een ander fotografisch beeld. Hoe duidelijker je keuzes als fotograaf, hoe zichtbaarder jouw unieke stijl wordt.

Wil jij ontdekken wat jouw stijl definieert en hoe je die verder kunt ontwikkelen? Laat je dan inspireren door dit onderzoek – en misschien wel door je eigen handschrift.

De lezing zelf zal ongeveer een uur duren. Na afloop van de lezing is er de mogelijkheid om met elkaar in gesprek te gaan over de inhoud. Vragen die we aan de mensen in de zaal kunnen voorleggen zijn:

1. Tijdens de lezing zijn er 6 stijlkenmerken besproken die tezamen het fotografisch handschrift bepalen. Zijn er stijlkenmerken die je mist? Zo ja welke zijn dat?
2. Een stelling is dat beroemde straatfotografen op een van de zes stijlkenmerken de (straat) fotografie hebben vernieuwd. Ook vandaag de dag kunnen we de fotografisch beeldtaal (lees: fotografisch signatuur) vernieuwen. Denk aan de Iphone, AI, 3D etc. Kun je hier meer voorbeelden, in relatie tot de (straat)fotografie, van geven?
3. De bevindingen uit dit onderzoek benadert het fotografisch handschrift als een rationeel en 'maakbaar' proces, zoals een recept voor het maken van lekkere pannenkoeken. Het tegengestelde is waar. Het ontwikkelen van een eigen fotografisch stijl is vooral een persoonlijke zoektocht. Hoe kijk jij hier tegenaan?

Op dit moment ben ik bezig met het afronden van mijn manuscript "**STRAATFOTOGRAFIE. Leer fotograferen op straat van beroemde straatfotografen**". Dit boek zal in Q3 2025 digitaal beschikbaar zijn. Voor dit boek ben ik nog op zoek naar straatfoto's van Nederlandse makers Maar dan wel in de stijl van de fotografen die tijdens de lezing zijn besproken. Bezoekers aan de lezing kunnen mij een selectie van hun werk opsturen. Wanneer ik deze foto's opneem in het definitieve manuscript, dan zal ik dat altijd doen met vermelding van de maker.